

## Addendum 'sectorgerichte aanpak van de Oekraïne-crisis' bij het sectorconvenant 2023 - 2025 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van sector van de Zelfstandige kleinhandel (PC 201/202.01)

---

Tussen de **VLAAMSE REGERING**,

hierbij vertegenwoordigd door:

De heer Jo Brouns, De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw,

hierna de "Vlaamse Regering" genoemd,

en de **SOCIALE PARTNERS VAN SECTOR van de Zelfstandige kleinhandel**,

met als vertegenwoordigers voor de werkgevers:

- De heer Luc Ardies, (SF201; Unizo) / (SF 202.01; Buurtsuper.be);
- De heer Klaas Soens, Comeos;
- De heer Bruno Kuylen, Bestuurder Belgische Confederatie B.B.C.I. / Bakkers Vlaanderen;

met als vertegenwoordigers voor de werknemers:

- Mevrouw Kristel Van Damme, ACV Puls;
- De heer Jan De Weghe, ABVV BBTK;
- De heer Stijn Vandercruysse, ACLVB;

hierna "de sector" genoemd,

## WORDT OVEREENGEKOMEN WAT VOLGT:

### Verbintenissen van de Vlaamse Regering

**Artikel 1.** De Vlaamse Regering verbindt er zich toe om in het kader van voorliggende overeenkomst tijdens de periode van **1 juli 2024 tot en met 28 februari 2025 een maximale toelage van 56.666 EUR** uit te betalen aan **Sociaal Fonds van de zelfstandige kleinhandel (PC 201), Willebroekkaai 37 te 1000 Brussel (KBO-nr.: 0447 360 634, Bankrekeningnr.: BE10 7330 5994 3404)** ter financiering van acties in het kader van een sectorgerichte aanpak van de Oekraïne-crisis.

**Artikel 2.** De in deze overeenkomst opgenomen engagementen zijn inspanningsverbintenissen en resultaatsverbintenissen. Bij de afrekening wordt de verantwoording van de inspanningen én van de resultaten beoordeeld:

- 30% van de projectsubsidie wordt verbonden aan de inspanningen die geleverd worden door de sector;
- 70% van de projectsubsidie wordt verbonden aan de resultaatsverbintenissen die in de overeenkomst worden vermeld: dertig percent van het in artikel 1 vermelde bedrag wordt uitbetaald in zoverre de resultaatsverbintenissen zijn behaald. Als een verbintenis niet wordt behaald, wordt de dertig percent a rato van het aantal behaalde resultaatsverbintenissen uitbetaald;
- De storting van de subsidie wordt geregeld via het Ministerieel Besluit houdende toekenning van een projectsubsidie aan Sociaal Fonds van de zelfstandige kleinhandel (PC 201) ter uitvoering van het addendum sectorgerichte aanpak Oekraïne-crisis bij het sectorconvenant 2023-2025 afgesloten tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners van sector van de Zelfstandige kleinhandel.

### Verbintenissen van de sector

**Artikel 3.** De sector verbindt zich ertoe om, flankerend aan de (inter)sectorale aanpak van VDAB, ondersteuning te bieden bij het samenbrengen van de juiste partners, het snel detecteren van geschikte vacatures, werkplekken voor werkplekklere en er mee voor te zorgen dat de vacatures efficiënt tot bij de doelgroep geraken.

**Artikel 4.** De sector verbindt er zich toe de subsidie enkel aan te wenden voor de loonkosten en werkmiddelen ter uitvoering van deze acties.

**Artikel 5.** Ter verantwoording en ter evaluatie van deze overeenkomst bezorgt de sector ten laatste op **31 maart 2025** een eindrapport aan het departement Werk en Sociale Economie. Het eindrapport omvat:

- de rapportering over de verschillende initiatieven ter realisering van dit addendum;
- de toetsing van het behalen van de resultaatsverbintenis(sen);
- de verantwoording van de aanwending van de ontvangen subsidiebedragen.

Het departement Werk en Sociale Economie bezorgt de richtlijnen inzake de rapportering tijdig aan de sector.

## Omgevingsanalyse en visie

---

De sector formuleert een beknopte omgevingsanalyse en visie met betrekking tot de sectorgerichte aanpak van de Oekraïne crisis en hun rol hierin

Door de oorlog in Oekraïne was er de laatste jaren een groeiende instroom van Oekraïense nieuwkomers in Vlaanderen, op zoek naar veiligheid en nieuwe mogelijkheden.

Deze mensen wensen ook te werken. Zo telde VDAB in maart '24 15.800 dossier van Oekraïense nieuwkomers die in Vlaanderen aan de slag willen gaan.

Dit is in de sector van de **zelfstandige kleinhandel** eveneens zichtbaar.

Een tweetal jaar geleden stapten we als sector in het addendum Oekraïne, gedreven door o.a. het maatschappelijke nut van het initiatief en de opportuniteit om zowel Oekraïners als werkgevers te helpen. Vandaag stellen we blij vast dat er een positieve maatschappelijke impact is en dat de diversiteit binnen onze sector toeneemt, wat op zijn beurt dan weer nieuwe ideeën oplevert. Dit zorgt voor groei en ontwikkeling van de sector.

Als sector blijven we inzetten op matching en ondersteuning van de nieuwkomers binnen de sector; we wensen de nieuwkomers toekomstperspectief te bieden en hun integratie binnen onze samenleving te bevorderen.

Vandaag leeft het volgende binnen onze sector:

- de Oekraïense nieuwkomers zijn erg gedreven, gemotiveerd en flexibel. Ze wensen te werken, hun sociale cirkel uit te breiden, hun Nederlands in de praktijk te gebruiken... Deze houding past mooi binnen onze sector, waar attitude en motivatie meer doorweegt dan bv. diploma's;
- de kennis van het Nederlands was bij de start van het addendum de grootste bekommernis en dit is vandaag nog steeds het geval. Vandaar dat we als sector blijven inzetten op o.a. taalcoaching op de werkvloer;
- het familiale karakter van onze ondernemingen (dikwijls kleinere structuren, ondernemingen dicht bij huis...) valt in de smaak bij de Oekraïense nieuwkomers
- het gebruik van de #werkplekvrij wordt nog niet voldoende gebruikt. Ondanks meerdere inspanningen blijft dit een drempel voor onze ondernemers.

Enkele interessante cijfers:

- 23% van de nieuwkomers wenst in de cluster '*business support, retail & ICT*' te werken (dit is het tweede grootste aantal). '*Winkelmedewerker*' wordt ook opgegeven als meest voorkomende beroep. Potentieel genoeg voor onze sector!
- 48% van de nieuwkomers zijn hooggeschoold, dit merken we ook bij de Oekraïense nieuwkomers die zich presenteren bij onze werkgevers. Hun diploma staat het dikwijls (nog) niet toe om hier aan de slag te gaan binnen dezelfde branche, vandaar dat men in onze sector instapt
- Vandaag heeft 50% geen kennis, 41% beperkte en 8% goede kennis van het Nederlands. Er is nog werk aan de winkel, al stellen we gelukkig een enorm positieve evolutie vast. Bij de presentatie van kandidaten aan ondernemers, zien we dat het niveau erg toeneemt


## Resultaatsverbintenis(-sen)


---

De sector engageert zich tot volgende resultaatsverbintenis(-sen):


Resultaatsverbintenis	Omschrijving
Tijdens de loopperiode van dit addendum helpen we 35% van de Oekraïense nieuwkomers, die een verkoopsopleiding volgen (via PMO of VDAB) en succesvol afronden, aan een tewerkstelling binnen de zelfstandige kleinhandel. We zetten in op een goede match tussen het profiel van de Oekraïense nieuwkomer en de onderneming.	<p>De komende acht maanden hopen we 35% van de Oekraïense nieuwkomers, die een verkoopsopleiding volgen en succesvol afronden, te integreren binnen ondernemingen van de zelfstandige kleinhandel. Idealiter sluit de onderneming aan bij de interessegebieden, vaardigheden en ervaringen van de nieuwkomer.</p> <p>We zullen dit op het einde van het addendum meten a.d.h.v. gegevens van VDAB en werkgevers binnen de sector.</p> <p>De sector heeft nood aan gemotiveerde werknemers en Oekraïense nieuwkomers zijn beschikbaar en tonen interesse.</p> <p>Naast de nauwe samenwerking met onze partner VDAB, toetsen we samenwerkingsmogelijkheden af met relevante instanties die taalkennis en sociale integratie bevorderen.</p> <p>N.a.v. de vorige verlenging, blijven we werken vanuit de Oekraïense nieuwkomer zelf, waarvoor de sector een stageplaats zoekt die een openstaande vacature heeft. Dit op vraag van VDAB. De ondernemer engageert zich om na de stageperiode een IBO(-T) af te sluiten.</p>

## Acties

 <b>Actie 1: De sector ondersteunt VDAB bij de screening van de werkzoekende Oekraïense vluchtelingen</b>	
<b>Omschrijving</b>	<p>De sector volgt het traject van de nieuwkomer nauw op. Er vindt ook steeds een (digitale) ontmoeting plaats, tussen de nieuwkomer en de sector. Hierop kan de sector aan de slag gaan, om een geschikte onderneming te vinden. Gedurende de hele procedure blijft de sector in contact met de ondernemingen.</p> <p>Er zijn geregeld overlegmomenten met VDAB (oa. trainers en bemiddelaars). Ook kan alles op elk moment geraadpleegd worden in een gemeenschappelijk GoogleDocs.</p> <p>Tenslotte blijven we het gebruik van #werkplekvrij aanmoedigen.</p>
<b>Betrokken partners</b>	PMO en VDAB
<b>Inspanningsverbintenis</b>	<p>Op vraag van VDAB gaan we op zoek naar stageplaatsen voor Oekraïense nieuwkomers. Een (digitale) ontmoeting is steeds aan de orde. Hierna neemt de sector contact op met potentiële werkgevers. Het opleidingstraject van de nieuwkomer wordt nauw opgevolgd, net als de contacten met de onderneming. Onze samenwerking met VDAB verloopt vlot en duidelijk, dankzij regelmatige overlegmomenten.</p>

 <b>Actie 2: Introductie van de kandidaten bij de bedrijven</b>	
<b>Omschrijving</b>	<p>Een andere stap van onze flow is de introductie van de kandidaten bij onze bedrijven. Na het volgen van de verkoopopleiding, start de nieuwkomer aan een stage. Onze ondernemingen doen dienst als stageplaats, met zicht op een tewerkstelling (bv. IBO-T) achteraf.</p> <p>PMO begeleidt de werkgever waar nodig en biedt de mogelijkheid een op maat gemaakte opleiding uit te voeren op de werkvloer, indien gewenst. Dit gebeurt dikwijls kort na de introductie van de nieuwkomer binnen de onderneming. De vraag komt van de werkgever zelf en het kan gaan om een verkoops-, personeels-, mentoropleiding... Acht de werkgever dat de nieuwkomer baat kan hebben bij een extra opleiding? Dan kan dit uiteraard ook. Een gepersonaliseerd opleidingstraject dus.</p>

	VDAB beantwoordt dan weer alle praktische vragen, m.b.t. de stage en IBO-T.
<b>Betrokken partners</b>	PMO en VDAB
<b>Inspanningsverbintenis</b>	De kandidaten worden door de sector geïntroduceerd bij de ondernemingen, bij de start van hun stage (na het voltooiën van de verkoopsopleiding). Hier richten we ons op de opleidingsbehoeften van zowel de nieuwkomer als de onderneming (leidinggevende en/of team). PMO, het opleidingscentrum van de sector, biedt op maat gemaakte personeels- en managementopleidingen aan, afhankelijk van de noden van de onderneming. Dit aanbod vergroot de kans op een succesvolle integratie en een duurzame tewerkstelling.

 <b>Actie 3: Via de vakpers, praktijkgetuigenissen en bedrijfsbezoeken werkgevers sensibiliseren en inspireren</b>	
<b>Omschrijving</b>	<p>Het verspreiden van onze best practices en infomercial om ondernemingen te overtuigen te werken met Oekraïense nieuwkomers. Dit gebeurt via onze media en bedrijfsbezoeken.</p> <p>De basisprincipes voor het werken met en integreren van Oekraïense nieuwkomers worden erin toegelicht. De ondersteuning vanuit de sector en de VDAB, rond oa. taal- en jobcoaching wordt er ook in vermeld. Tijdens bedrijfsbezoeken/contacten met ondernemers, hebben we het over de gratis taalcoaching (binnen IBO-T). Deze service, op maat van het bedrijf, aangeboden door VDAB, neemt dikwijls de grootste bezorgdheid van de ondernemers weg.</p> <p>Daarnaast blijft onze ondersteunende communicatiecampagne verder lopen op onze kanalen, ter bevordering van de tewerkstelling van kansengroepen (anderstaligen, nieuwkomers...).</p>
<b>Betrokken partners</b>	PMO en VDAB
<b>Inspanningsverbintenis</b>	Via verspreiding van onze best practices en infomercial proberen we ondernemingen bewust te maken van de meerwaarde van aanwerving van een nieuwkomer en de ondersteuningstools die voor handen zij (bv. taalcoaching).



#### Actie 4: Praktijkgerichte workshops voor Oekraïners die hun Nederlands willen verbeteren.

<b>Omschrijving</b>	We wensen de mogelijkheid te onderzoeken hoe Oekraïense nieuwkomers hun Nederlands kunnen bijschaven (naast bv. de lessen bij CVO's). We bekijken de mogelijkheden eventueel samen te werken met lokale en intersectorale initiatieven (zoals 'Bystro Nederlands' van Matching talent of vrijwilligerswerk via Refu Interim). Nieuwkomers kunnen baat hebben bij het deelnemen hieraan; het vergroot hun kennis van de Nederlandse taal en bevordert de sociale en culturele integratie. Onze arbeidsmarkt kan er de vruchten van plukken.
<b>Betrokken partners</b>	PMO, sectorfondsen en lokale partners
<b>Inspanningsverbintenis</b>	We verkennen samenwerkingsmogelijkheden met lokale en intersectorale initiatieven, zoals 'Bystro Nederlands' van Matching Talent of vrijwilligerswerk via Refu Interim, en informeren Oekraïense nieuwkomers over de mogelijke meerwaarde van deze initiatieven.



#### Actie 5: Communiqueer over de troeven van de sector – instroom versterken

<b>Omschrijving</b>	Oekraïense nieuwkomers hebben nog geen duidelijk beeld van de arbeidsmarkt in Vlaanderen. Als sector profileren we ons als aantrekkelijk, door de troeven in de verf te zetten: <ul style="list-style-type: none"><li>- Flexibele arbeidsvoorwaarden</li><li>- Premie voor kinderopvang</li><li>- Mogelijkheid tot deeltijds werk</li><li>- Flexibele werktijden</li><li>- Werkplek dicht bij huis en eenvoudig te bereiken</li></ul>
<b>Betrokken partners</b>	PMO, ASAP Training en VDAB
<b>Inspanningsverbintenis</b>	We communiceren over de troeven van de sector via onze kanalen, tijdens VDAB-lesmomenten... om Oekraïense nieuwkomers te informeren over en warm te maken voor onze sector door hen een realistisch beeld te geven en zodoende de instroom te verhogen.



**Actie 6: De sector deelt ervaringen over de projecten van het addendum met medesectoren en levert een bijdrage aan relevante intersectorale opportuniteiten en projecten die in de looptijd van het addendum kunnen ontstaan – Intersectorale kennisdeling en uitwisseling.**

<b>Omschrijving</b>	Tijdens intersectorale bijeenkomsten worden ervaringen en best practices gedeeld. Ook bij de intersectorale initiatieven rond het aanwerven van Oekraïense nieuwkomers draagt de sector haar steentje bij.
<b>Betrokken partners</b>	PMO, SERV en andere sectoren
<b>Inspanningsverbintenis</b>	De sector deelt ervaringen over de projecten van het addendum met medesectoren en levert een bijdrage aan relevante intersectorale opportuniteiten en projecten die in de looptijd van het addendum kunnen ontstaan



## **Algemene bepalingen inzake financiering, beëindiging, wijziging, evaluatie, controle en toezicht van de overeenkomst**

### **Beëindiging**

Het addendum sectorgerichte aanpak van de Oekraïne-crisis wordt afgesloten voor een periode van 8 maanden en kan niet stilzwijgend worden verlengd.

Het addendum sectorgerichte aanpak van de Oekraïne-crisis eindigt hetzij bij het verstrijken van de looptijd, hetzij bij onderlinge overeenkomst tussen de partijen, hetzij door opzegging. De partijen kunnen op elk moment het addendum opzeggen, mits ze een opzegtermijn van 3 maanden in acht nemen. De kennisgeving van de opzegging gebeurt per aangetekende brief. De opzeggingstermijn begint te lopen vanaf de eerste werkdag na de kennisgeving. Het Oekraïne addendum kan door de Vlaamse Regering worden beëindigd zonder inachtnaam van een opzegtermijn en zonder dat het aanleiding kan geven tot de betaling van een vergoeding als het algemeen belang dat in buitengewone omstandigheden vereist. Als bij de evaluatie door het departement Werk en Sociale Economie wordt vastgesteld dat de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties op ernstige wijze tekortschieten in de verwezenlijking van de beoogde doelstellingen, kan de Vlaamse Regering het Oekraïne addendum eenzijdig beëindigen zonder opzegtermijn en zonder dat het aanleiding kan geven tot de betaling van een vergoeding.

### **Wijzigbaarheid**

De Vlaamse Regering bepaalt na voorafgaand overleg tussen de Vlaamse Regering en de sociale partners in het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité, de wijze waarop bijstellingen of wijzigingen van het actieplan of van de verbintenissen in het addendum sectorgerichte aanpak van de Oekraïne-crisis tijdens de looptijd worden doorgevoerd.

### **Evaluatie**

Het departement Werk en Sociale Economie voorziet een sjabloon voor de inhoudelijke en financiële rapportage. Bij de opvolgingsmomenten en evaluaties wordt nagegaan of de aangegane verbintenissen ook effectief zijn bereikt.

### **Controle en toezicht**

De sociaalrechtelijke inspecteurs van de administratie zijn belast met het toezicht op de naleving van de bepalingen van het decreet op de sectorconvenants en de uitvoeringsbesluiten ervan. De Vlaamse Regering kan in het geval van een vastgestelde inbreuk het addendum sectorgerichte aanpak van de Oekraïne-crisis opschorten.

Opgemaakt in drie originele exemplaren waarvan elke partij een exemplaar ontvangt te Brussel op

Namens de Vlaamse Regering,

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS

Namens de sociale partners van sector van de Zelfstandige kleinhandel (PC 201/202.01),  
met als vertegenwoordigers voor de werkgevers:

De heer Luc ARDIES,  
(SF201; Unizo) / (SF 202.01; Buurtsuper.be)

De heer Klaas SOENS,  
Comeos

De heer Bruno KUYLEN,  
Bestuurder Belgische Confederatie B.B.C.I. / Bakkers Vlaanderen

en met als vertegenwoordigers voor de werknemers:

Mevrouw Kristel VAN DAMME,  
ACV Puls

De heer Jan DE WEGHE,  
ABVV BBTk

De heer Stijn VANDERCRUYSSSE,  
ACLVB